

MvJ/Daw

b/v 1/2

AAN De Minister van Justitie
Dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie DBOB/DIV/OAB/AL-OP	
Dossier	w25.59/1649580
Datum	- 1 APR. 2009
Nummer	05/5596405
Ambt.	

DATEM 31 maart 2009
ONS KENMERK z2009-00137
ONTACTPERSOON mw. mr. E.T.H.M. Bool-Houwen
I/W BRIEF VAN 29 januari 2009
UW KENMERK 5584849/09/6

ONDERWERP Gegevensopslag in verband met herziening ten nadele

Geachte heer Hirsch Ballin,

U heeft het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd te adviseren over de concept memorie van toelichting bij het conceptwetsvoorstel hervorming herzieningsregeling. In het bijzonder ten aanzien van het onderdeel dat betrekking heeft op het ten behoeve van het instellen van een herziening ten nadele bewaren van gegevens van verdachten die zijn vrijgesproken van een misdrijf waarop een levenslange gevangenisstraf is gesteld. Ten aanzien van dit onderdeel heeft u in een begeleidende brief aan het CBP een aanvullende toelichting gegeven. Met dit advies voldoe ik aan uw verzoek.

Inhoud van het voorstel

Het voorstel strekt ertoe de regeling in het Wetboek van Strafvordering van onherroepelijke vonnissen en arresten te moderniseren in die zin dat de gronden voor een herziening ten voordele van de gewezen verdachte worden verruimd en er een herziening ten nadele wordt geïntroduceerd.

Anders dan in het geldende recht waar na een onherroepelijke vrijspraak DNA-gegevens en vingerafdrukken van vrijgesproken verdachten worden vernietigd, wordt het bij de herziening ten nadele noodzakelijk geacht om in restrictieve gevallen bepaalde gegevens, zoals DNA-profielen en vingerafdrukken, van de niet-langer verdachte te bewaren voor het geval sporenmateriaal in de met een vrijspraak afgesloten strafzaak opnieuw moet worden onderzocht. Het zal dan alleen die gevallen betreffen waarbij een verdachte is vrijgesproken van een feit dat de dood van een ander tot gevolg heeft gehad.

Opmerkingen naar aanleiding van het voorstel tot het bewaren van gegevens

1. Uit de conceptmemorie van toelichting blijkt niet of het doel waarvoor de gegevens worden bewaard, ook bereikt zou kunnen worden op een andere voor betrokkenen minder nadelige wijze.
2. Uit het conceptvoorstel en de conceptmemorie van toelichting blijkt niet in welke waarborgen wordt voorzien ter beperking van het gebruik van de bewaarde gegevens.
3. Uit het conceptvoorstel en de conceptmemorie van toelichting blijkt niet duidelijk of het de bedoeling is om naast het DNA-profiel ook het DNA-celmateriaal te bewaren en zo ja wat gelet op het doel de noodzaak daarvoor is.

Toelichting bij opmerking 1

Uit het conceptvoorstel en de conceptmemorie van toelichting volgt dat DNA-gegevens en vingerafdrukken worden bewaard om in het uitzonderlijke geval van een herziening ten nadele in de fase dat de herzieningsaanvraag nog niet gegrond is verklaard in voorkomende gevallen een aanvullend opsporingsonderzoek te kunnen verrichten. Dit met als doel te kunnen beoordelen of de gewezen verdachte schuldig is. Deze beoordeling dient om een gefundeerde vordering tot herziening mogelijk te maken.

Als noodzaak om DNA-gegevens en vingerafdrukken van verdachten te bewaren die zijn vrijgesproken van een misdrijf waarop een levenslange gevangenisstraf is gesteld, wordt in de begeleidende brief aangegeven dat verzekerd moet zijn dat in het uitzonderlijke geval dat de herziening ten nadele zich voordoet, deze herziening niet op voorhand kan afstuiten op het ontbreken van cruciale informatie. In dit kader zou het bewaren van gegevens noodzakelijk zijn om sporenmateriaal te kunnen vergelijken met de vingerafdrukken en het DNA-profiel van de gewezen verdachte.

Voor dit doel, dat pas in beeld komt in het uitzonderlijke geval van een herziening ten nadele, worden van veel meer personen gegevens bewaard dan die ooit voor het beoogde doel zullen worden gebruikt. Daarbij dringt zich de vraag op of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden bewaard in redelijkheid niet op een andere, voor betrokkenen minder nadelige wijze kan worden bereikt. Immers de persoon met betrekking tot wie daadwerkelijk een vordering tot nader onderzoek is ingediend ter voorbereiding van een aanvraag tot herziening is in principe beschikbaar voor het voor dit doel afstaan van DNA-gegevens en vingerafdrukken. Uit de begeleidende brief of de conceptmemorie van toelichting blijkt niet dat er alternatieven zijn overwogen.

Het CBP adviseert de minister om mogelijke alternatieven en de afwegingen daarbij zichtbaar te maken in de memorie van toelichting.

Toelichting bij opmerking 2

In artikel 23 eerste lid onder e Wbp, is onder andere bepaald dat het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 Wbp, te verwerken niet van toepassing is voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dit bij wet wordt bepaald. DNA-gegevens vallen onder de in artikel 16 Wbp bedoelde gegevens.

In de begeleidende brief van de minister is vermeld dat de bewaarde gegevens alleen gebruikt mogen worden voor het uitzonderlijke geval van een herzieningsprocedure ten nadele. Dit komt echter niet terug in het conceptvoorstel of de conceptmemorie van toelichting.

Gelet op het belang van verdachten die zijn vrijgesproken van een misdrijf waarop een levenslange gevangenisstraf is gesteld om het gebruik van DNA-gegevens en vingerafdrukken te beperken tot het doel een gefundeerde vordering tot herziening ten nadele mogelijk te maken, zouden de waarborgen waarin wordt voorzien ter beperking van het gebruik van de gegevens expliciet genoemd moeten worden in het wetsvoorstel dan wel in de memorie van toelichting.

DATUM 31 maart 2009
ONS KENMERK z2009-00137

Toelichting bij opmerking 3

In de begeleidende brief is in de eerste alinea sprake van het bewaren van celmateriaal en DNA-profielen, terwijl later in de brief staat dat sporenmateriaal moet kunnen worden vergeleken met het DNA-profiel van de gewezen verdachte. In de conceptmemorie van toelichting staat vervolgens dat een langere opslag van DNA-materiaal in de DNA-databank wenselijk is om te voorkomen dat belangrijk DNA-materiaal wordt vernietigd wanneer de vervolging van gewezen verdachte hernieuwd wordt voortgezet.

Uit het voorgaande blijkt niet duidelijk of het de bedoeling is om naast het DNA-profiel ook het DNA-celmateriaal te bewaren en zo ja wat gelet op het doel de noodzaak daarvoor is.

Conclusie

Het CBP adviseert u niet tot het indienen van het voorstel over te gaan dan nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

Hoogachtend,

Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

mw. mr. dr. J. Beuving
collegelid

